

Ketenakkoord fosfaat getekend

- 19 bedrijven tekenen akkoord
- Vewin één van de initiatiefnemers
- Doel is minder belasting milieu

Fosfaat is een kostbare grondstof die nu veelal via het afvalwater verloren gaat. Binnen twee jaar moet zo veel mogelijk fosfaat op een milieuverantwoorde wijze in de kringloop worden teruggebracht en geëxporteerd. Dat is de kern van het akkoord dat staatssecretaris Atsma (Ministerie van Infrastructuur en Milieu) deze maand samen met 19 bedrijven en instellingen heeft gesloten. Met het ketenakkoord worden kennis en innovatie bij de betrokken sectoren gestimuleerd. De ondertekening vond plaats tijdens de 'Innovatie-estafette' in Rotterdam.

Fosfaatkringloop

Staatssecretaris Atsma: "Ik ben er trots op dat Nederland als eerste land ter wereld de fosfaatkringloop gaat sluiten. Met deze doorbraak slaan we drie vliegen in één klap. Ons milieu wordt schoner doordat we voorkomen dat fosfaat in het grond- en rivierwater terecht komt. Onze samenleving wordt er beter van doordat we nuttige stoffen uit voedsel, mest, slib en rioolwater gaan hergebruiken. Een winstpunt voor het bedrijfsleven is dat het overschot aan fosfaat kan worden geëxporteerd."

Fosfaat terugwinnen uit rioolwater, slib, mest en huishoudelijk GFT-afval levert minder afval, minder mest en schoner water op. Vewin is dan ook een groot voorstander van dit soort innovatieve en duurzame ontwikkelingen en is daarom een van de initiatiefnemers achter dit ketenakkoord. Vewin heeft daarbij aange-

geven dat de drinkwaterbedrijven zich inzetten voor een duurzame waterketen. "Theo Smitz, directeur Vewin: Vanuit de drinkwatersector zetten we hier graag onze expertise en deskundigheid in om met andere partners ambitieuze projecten te realiseren. Het sluiten van kringlopen, terugwinnen van nutriënten en inzetten van innovatieve systeeminnovaties zijn de richtingen waar we succes verwachten."

Ervaring

De watersector heeft al ervaring met fosfaatwinning. Op de rioolwaterzuivering Amsterdam West van Waternet bijvoorbeeld wordt fosfaat biologisch uit het afvalwater verwijderd. Bij de vergisting van het zuiveringsslib dat hierbij ontstaat wordt biogas geproduceerd en komt een deel van het fosfaat weer vrij. Het biogas kan worden gebruikt voor de energievoorziening en het fosfaat kan worden teruggewonnen als kunstmest

in de vorm van struviet. Struviet (magnesium-ammonium-fosfaat) is een 'slow release' kunstmest die wordt gebruikt als toevoeging in kunstmestproducten.

Ondertekening

Het akkoord werd tijdens de 'Innovatie-estafette' ondertekend door LTO Nederland, Royal COSUN, de Unie van Waterschappen, Vewin, Twence, van Gansewinkel, VION Ingredients, HVC, Thermphos, Slibverwerking Noord -Brabant, ICL Fertilizers Europe, Wageningen University and Research centre, Deltares, het Nutriënten Management Instituut, WASTE, Aqua for All, Biorenewables Business Platform, InnovatieNetwerk, het Nutrient Platform en de rijksoverheid.

Meer informatie via Nicole Zantkuijl:
zantkuijl@vewin.nl

Tweede rapportage van het Deltaprogramma aangeboden

Vewin pleit voor verdiepingsslag in waterkwaliteit

Staatssecretaris Joop Atsma van Infrastructuur en Milieu heeft de tweede rapportage van het Deltaprogramma tijdens Prinsjesdag aan de Tweede Kamer aangeboden. In deze rapportage zijn de opgaven voor waterveiligheid en zoetwatervoorziening door negen deelprogramma's in beeld gebracht. De resultaten en conclusies vormen de kern voor het programma van 2012. Eén van de conclusies is dat er in Nederland voldoende zoet water is maar niet altijd in het juiste seizoen, op de juiste plek en van de juiste kwaliteit. Vewin pleit voor meer aandacht en onderzoek naar de knelpunten rondom waterkwaliteit in relatie tot droogte.

Het Deltaprogramma is een nationaal programma waarin overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties samenwerken om Nederland te beschermen tegen hoog water en te zorgen voor voldoende zoetwater. Het programma moet leiden tot vijf nationale Deltabeslissingen die de waterveiligheid en zoetwatervoorziening van Nederland borgen. De beslissingen worden in 2014 aan het kabinet voorgelegd.

Het Deltaprogramma is in 2010 van start gegaan. Uitvoering vindt plaats aan de hand van negen deelprogramma's, waaronder het deelprogramma Zoetwater waarin Vewin participeert. Uit de eerste bestuurlijke rapportage is gebleken dat Nederland met het huidige watersysteem, beheer en beleid tegen haar grenzen aanloopt. De droogteperiode van afgelopen voorjaar onderstreept dit beeld. In droge tot extreem droge jaren worden de inlaatpunten voor drinkwater bij Bernisse, Scheelhoek, langs de Lek en Andijk serieus bedreigd door verzilting. Daarnaast vormen hoge temperaturen van inlaatwater een risico voor de bereiding van drinkwater en kan het IJsselmeer in een

droog jaar niet volledig aan de watervraag voldoen. Het watersysteem moet flexibeler en efficiënter worden ingericht.

De beschikbaarheid van voldoende zoet water van goede kwaliteit is een essentiële voorwaarde voor de volksgezondheid en welvaart in Nederland en dient te allen tijde worden gewaarborgd. Vewin wijst erop dat bij droogte de problemen zich als eerste in de waterkwaliteit manifesteren. Hierbij gaat het niet alleen om verzilting en hoge temperaturen, maar ook om verhoogde concentraties milieuvreemde stoffen, gewasbeschermingsmiddelen en chemische stoffen. Dit wordt veroorzaakt door afnemende verdunning bij lage rivierafvoeren.

Voor de volgende fase van het deelprogramma Zoetwater pleit Vewin voor een landelijke verbredings- en verdiepingsslag in de knelpuntenanalyse naar waterkwaliteit in relatie tot droogte. Hierbij gaat het om zowel grond- als oppervlaktewater. Nader onderzoek is nodig om de (toekomstige) knelpunten op het gebied van waterkwaliteit in kaart te brengen. Op basis daarvan kan samen met de drinkwatersector naar oplossingsstrategieën gekeken worden die

De zoetwaterlichamen van belang voor de drinkwatervoorziening: het IJsselmeer, de Maas, de Rijn, de Drentse Aa, de Biesboschbekkens, Panheel en het Brielse Meer.

gericht zijn op een duurzame drinkwatervoorziening voor nu en in de toekomst: voldoende bronnen van goede kwaliteit met een zo laag mogelijk zuiveringsinspanning. Zo moet de drinkwaterfunctie van het IJsselmeer, de rivieren en zoetwaterbekkens behouden blijven (zie kaart). Strategische grondwatervoorraden moeten gereserveerd worden voor de productie van drinkwater.

Meer informatie via Sabine Gielens:
gielens@vewin.nl

EU betalingen aan boeren koppelen aan watermaatregelen

Europese Commissie presenteert voorstellen nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Eurocommissaris voor Landbouw Dacian Çioloș heeft op 12 oktober de officiële voorstellen gepubliceerd voor de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). De komende twee jaar wordt hierover onderhandeld met de lidstaten en het Europees Parlement, dat sinds het Verdrag van Lissabon ook medewetgever is op dit terrein. Vewin pleit voor het duurzamer maken van het GLB.

Pijler I: verduurzaming

De Europese Commissie wil dat betalingen aan boeren afhankelijker worden van milieudoelen en innovatie. De huidige subsidieregeling in Pijler I van het GLB, waarbij agrariërs inkomenssteun ontvangen op basis van de productieomvang uit het verleden, moet worden vervangen. De Commissie stelt een premie per hectare voor en een systeem van doelgerichte betalingen voor diensten die de maatschappij wenst en nodig heeft. Dit houdt in dat 30% van de rechtstreekse betalingen wordt besteed aan efficiënter gebruik van natuurlijke hulpbronnen, zoals water. De Commissie heeft drie verplichte maatregelen genoemd die boeren moeten ondernemen: gewasrotatie, het instandhouden van permanent grasland en het uit productie nemen van 7% van het areaal om te gebruiken voor milieudoelen. Een voorbeeld is de aanleg van bufferstroken langs sloten.

Staatssecretaris Bleker is voorstander van koppeling van 30% van de toekomstige betalingen aan eisen voor duurzamer maken van de productie. Maar hij is teleurgesteld over de gefixeerde invulling die de Europese Commissie kiest. Het kabinet wil een flexibel en Europees keuzemenu voor duurzame diensten. Dat moet natuurlijk binnen voorwaarden die binnen de Europese Unie worden vastgesteld zodat er geen oneerlijke concurrentie ontstaat. Op die manier kunnen landen zelf concrete maatregelen treffen die het meeste effect

sorteren en het best passen bij het land en de ondernemers.

Overeenstemming met KRW

Vewin ondersteunt de koppeling van betalingen aan activiteiten ten gunste van de waterkwaliteit. De voorgestelde maatregelen zijn positief, maar naast deze drie maatregelen moeten landen ook zelf activiteiten kunnen vaststellen die bijdragen aan de milieudoelen. Vewin vindt dat doelen van het landbouwbeleid in overeenstemming moeten zijn met die van de Kaderrichtlijn Water. De Europese Commissie overweegt opname van de KRW in cross compliance, wanneer de landbouwmaatregelen om aan de KRW te kunnen voldoen concreet gedefinieerd zijn. Dit zou betekenen dat boeren op hun inkomenssteun gekort zouden kunnen worden wanneer ze de KRW-maatregelen niet uitvoeren. Vewin pleit ook voor opname van de KRW in cross compliance.

Pijler II: efficiënter gebruik waterbronnen

In het plattelandontwikkelingsbeleid, Pijler II, wil de Commissie ook milieu-initiatieven in de landbouw aanmoedigen. Dit zijn twee van de zes prioriteiten van het beleid. Dat zijn ten eerste de instandhouding en het herstel van de ecosystemen en de strijd tegen de klimaatverandering en ten tweede het efficiënte gebruik van de hulpbronnen. Vewin vindt dat lidstaten water als nationale prioriteit moeten benoemen, aangezien het

een EU prioriteit is maar de lidstaten zelf de programma's voor plattelandontwikkeling implementeren.

Vewin en de Unie van Waterschappen hebben per brief aan Staatssecretaris Bleker aandacht gevraagd voor maatregelen ten gunste van waterkwaliteit en -kwantiteit in het GLB. Naar aanleiding hiervan volgt hierover binnenkort een gesprek met de Staatssecretaris.

Publicatie: vewin.nl/publicaties 'Duurzame en innovatieve landbouw voor de toekomst'

Meer informatie via Lieke Coonen, coonen@vewin.nl

EBC: leren van best practices

De European Benchmarking Co-operation (EBC) heeft deze maand in Oslo de resultaten van de prestaties van haar 45 leden gepresenteerd. Doel van het internationale benchmark programma is kennisdeling en versterking van de prestaties van afvalwater- en drinkwaterbedrijven.

Tijdens deze internationale water benchmark bijeenkomst, waaraan 70 vertegenwoordigers van afvalwater- en drinkwaterbedrijven deelnamen, is het nut van de internationale water benchmark weer onderstreept. De deelnemers hebben gesproken over de prestaties van hun eigen bedrijven ten opzichte van andere waterbedrijven in Europa. Nadat deze gegevens waren gepresenteerd, bood de workshop de gelegenheid om de verschillen te verklaren en verbeterplannen voor te bereiden.

EBC

De in 2004 opgerichte European Bench-

marking Co-operation (EBC) is een not-for-profit benchmark initiatief van de brancheverenigingen van waterbedrijven, waaronder Vewin en verschillende water- en afvalwaterbedrijven uit Denemarken, Finland, Noorwegen, Zweden en Nederland. Doel van de samenwerking is om via internationale benchmarking de betrokken bedrijven te faciliteren bij de continue verbetering van de prestaties. De EBC legt de focus op een breed palet aan onderwerpen. Deze onderwerpen bestaan uit financiën en efficiency, waterkwaliteit, betrouwbaarheid, duurzaamheid (milieu) en service. Hierdoor worden de totale prestaties van de deelnemende bedrijven

in kaart gebracht. Op de gebieden waar bedrijven zwak presteren kunnen verbeteringen worden doorgevoerd. Bij onderdelen waar een bedrijf bovengemiddeld goed scoort kan worden gevraagd hoe zij dat resultaat hebben behaald en de informatie te delen met de andere bedrijven. De EBC biedt zodoende een platform om 'best practices' te delen. Deze benchmark is een bewezen managementinstrument om prestaties van bedrijven te verbeteren en 'best practices' van andere bedrijven over te nemen.

Meer informatie via Peter Dane:

dane@vewin.nl

Conferentie Drinkwaterwet

“Nederland is terecht trots op het eigen drinkwater.” Dit zei Bernhard ter Haar, directeur-generaal Milieu van het ministerie van Infrastructuur en Milieu, deze maand tijdens de conferentie in Rotterdam over de nieuwe Drinkwaterwet. Hij gaf aan, dat “we tegen de grenzen van de wereldwijde voorraden aanlopen”, waardoor bedrijven het voortouw moeten nemen om te vergroenen. “De overheid kan hierbij stimuleren”, zei hij. Tijdens deze conferentie werden de nieuwe Drinkwaterwet en aangrenzende onderwerpen besproken door verschillende sprekers.

Schone waterketen

Theo Schmitz, directeur Vewin, benadrukte tijdens deze conferentie het belang van een schone waterketen. “De overheid moet vergroening uitlokken” zei hij. Het doel van deze vergroening is dat drinkwaterbronnen schoner worden, zodat drinkwaterbedrijven met minder zuiveringsstappen dezelfde kwaliteit drinkwater kunnen leveren. Dit past binnen de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water. Verder gaf Schmitz aan, dat de drinkwatervoorziening geen ondergeschikte rol mag krijgen door de huidige bezuinigingen.

Voorbeeld

Wennemar Cramer, oud-medewerker bij

VROM en medewerker European Affairs bij Vewin, nam de aanwezigheid mee door de tijd die voorafging aan de nieuwe Drinkwaterwet. Hij gaf aan, dat “Nederland een sprankelend voorbeeld is voor de rest van de wereld” op het gebied van drinkwater.

De conferentie vond plaats in het drijvend Paviljoen en stond symbool voor de afsluiting van een decennium waarin aanpassing en hernieuwing van de drinkwaterregelgeving is verworden tot de nieuwe Drinkwaterwet.

Meer informatie via Arjen Frenzt:
frenzt@vewin.nl

Colofon

Waterspiegel Update is een periodieke uitgave van Vewin, de Vereniging van waterbedrijven in Nederland. Waterspiegel Update brengt nieuws en opinies uit de wereld van water en aanverwante sectoren.

UITGEVER

Rinus Vissers
Nijgh Periodieken B.V.
(directie@nijgh.nl)

HOOFDREDACTIE

Vewin
Marco Zoon
(zoon@vewin.nl)

DRUK EN LAY-OUT

DeltaHage grafische dienstverlening, Den Haag

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder toestemming van de uitgever.